

Obsah

ÚVOD	13
OBEČNÁ ČÁST	15
Charakteristika infekčních nemocí (V. Vacek)	17
Patogeneze infekčních nemocí	18
Průnik infekčního agens povrchovou bariérou	19
Extracelulárně parazitující mikroby	19
Intracelulárně parazitující mikroby	20
Viry	21
Celkové příznaky infekčních nemocí	22
Patogeneze lokálních změn v průběhu infekce	23
Nespecifická a specifická obrana proti infekci	25
Perzistence infekčního agens	27
Průběh infekčních nemocí	27
Následky infekčních nemocí	30
Infekční nemoci v dětském věku	31
Infekční nemoci ve vyšším věku	31
Infekční nemoci v graviditě	32
Infekce u stavů spojených s imunodeficiencí	33
Diagnóza infekčních nemocí	35
Epidemiologická anamnéza	35
Subjektivní změny	36
Objektivní symptomatologie u infekčních nemocí	36
Alterace chování a vědomí	36
Horečka	36
Metabolické změny	41
Biochemické změny	42
Hematologické změny	44
Gastrointestinální změny	45
Kardiovaskulární změny	47
Postižení dýchacího ústrojí a dýchání	47
Bakteriémie	49
Infekční šok	49
Horečka nejasného původu	50
Záněty nervového systému (J. Havlík)	52
Meningitidy	52
Meningitida novorozenců a malých kojenců	53
Meningitida shuntová	55

Meningitida starších osob vyvolaná gramnegativní flórou	56
Meningitida recidivující	56
Meningitidy vyvolané méně obvyklými původci	56
Meningoencefalitida a encefalomyelitida	57
Neuritida	57
Parézy u infekčních nemocí	58
Laboratorní diagnostika infekčních nemocí (P. Ježek)	58
Mikrobiologická vyšetření	58
Imunologická vyšetření	61
Laboratorní pomoc při antimikrobiální léčbě	63
Zásady odběru a zaslání materiálu k vyšetření	63
Biochemická vyšetření	64
Hematologická vyšetření	65
Vyšetření mozkomíšního moku	66
Rentgenová a další vyšetření	66
Terapie infekčních nemocí (V. Vacek)	68
Všeobecná, podpůrná a symptomatická terapie	68
Péče o vodní a elektrolytickou rovnováhu	68
Péče o dýchání a výměnu plynů	69
Péče o krevní oběh	69
Péče o výživu	70
Péče o kůži a sliznice	70
Kauzální terapie	71
Antibakteriální chemoterapie	71
Peniciliny	71
Cefalosporiny	75
Aminoglykosidová antibiotika	76
Tetracykliny	78
Makrolidy	78
Chloramfenikol	79
Linkosamidy	80
Peptidová antibiotika	80
Rifamyciny	81
Sulfonamidy a kotrimoxazol	81
Nitrofurany	82
Chinolony	82
Vankomycin	83
Metronidazol	83
Všeobecné zásady antimikrobiální chemoterapie	83
Antimykotická chemoterapie	85
Chemoterapie virových nákaz	86
Amantadin a rimantadin	86
Acyklovir	86
Idoxuridin	86
Vidarabin	86
Ribavirin	87
Azidotymidin	87
Interferony	87
Imunoterapie a imunomodulace	87
Specifická profylaxe	88
Aktivní imunizace	88
Systém povinného očkování v ČSSR (očkovací kalendář)	89

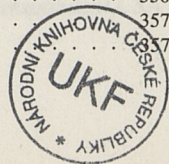
Zásady správného očkování	90
Pasivní imunizace	91
Chemoprophylaxe	91
Infekční nemoci jako choroby z povolání (V. Vacek, A. Fusch)	92
Hlášení a izolace infekčně nemocných (V. Vacek)	93
Provoz infekčního oddělení	94
SPECIÁLNÍ ČÁST	97
BAKTERIÁLNÍ NEMOCI	99
Infekce grampozitivními koky	99
Stafylokokové nákazy (V. Vacek)	99
Infekce vyvolané <i>S.aureus</i>	100
Infekce vyvolané <i>S. epidermidis</i>	102
Infekce vyvolané <i>S. saprophyticus</i>	102
Streptokokové nákazy (V. Mathernová)	103
Infekce streptokoky skupiny A	103
Streptokoková angína	105
Spála	107
Růže	109
Impetigo	110
Ektyma	110
Celulitida	111
Infekce streptokoky skupiny B	111
Infekce vyvolané streptokoky některých jiných skupin	113
Pneumokokové nákazy (J. Havlík)	114
Infekce grampozitivními bacily	116
Záškrt (J. Havlík)	116
Listerióza (V. Mathernová)	119
Antrax (P. Ježek)	120
Červenka	121
Infekce gramnegativními koky	122
Meningokokové nákazy (J. Havlík)	122
Infekce <i>Branhamella catarrhalis</i> (V. Marešová)	125
Infekce gramnegativními bacily	126
Infekce vyvolané <i>V. cholerae</i> (J. Havlík)	126
Cholera	126
Infekce vyvolané necholerovými vibrii	128
Infekce vyvolané <i>V. parahaemolyticus</i>	128
Infekce vyvolané dalšími halofilními vibrii	129
Infekce vyvolané non-01 <i>V. cholerae</i>	129
Kampylobakterové infekce	130
Infekce vyvolané <i>E. coli</i>	132
Střevní infekce vyvolané <i>E. coli</i>	132
Extraintestinální infekce vyvolané <i>E. coli</i>	137
Infekce vyvolané mikroby skupiny <i>Proteus-Morganella-Providencia</i> (V. Vacek)	138
Infekce vyvolané mikroby skupiny <i>Klebsiella-Enterobacter-Serratia</i>	139
Infekce vyvolané mikroby rodu <i>Aeromonas</i>	139
Infekce vyvolané <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	140
Infekce vyvolané salmonelami (J. Havlík)	142
Břišní tyfus	142
Paratyfy	146

Salmonelózy	149
Bacilonosičství salmonel	153
Bacilární úplavice	154
Yersiniózy	154
Infekce vyvolané <i>Y. enterocolitica</i>	156
Pseudotuberkulóza	157
Mor	158
Pasteurelóza (V. Mathernová)	159
Tularémie (P. Ježek)	160
Hemofilové nákazy (J. Havlík)	161
Infekce vyvolané <i>H. influenzae</i>	162
Infekce vyvolané dalším hemofily	162
Pertuse a parapertuse	164
Brucelózy	164
Legionářská nemoc (V. Marešová)	167
Další legionelózy	169
Vozhrívka (V. Mathernová)	170
Meloidóza	171
Onemocnění vyvolaná spirochetami (V. Mathernová)	172
Leptospirózy	172
Žňová (blaťácká) horečka	173
Weilova choroba	174
Horečky z krysího kousnutí	175
Haverhillská nemoc a sodoku	175
Boreliózy	176
Návratný tyfus	176
Lymská borelióza	177
Plautova-Vincentova angína	180
Nevenerické treponematózy	180
Anaerobní infekce	181
Klostridiové infekce měkkých tkání (V. Vacek)	183
Myonekróza	184
Tetanus (J. Havlík)	185
Ostatní bakteriální infekce	187
Malocenství (J. Havlík)	187
Nákazy vyvolané atypickými mykobaktériemi (P. Ježek)	189
Bartonelóza (V. Mathernová)	189
Aktinomykóza (J. Manych)	190
Nokardióza	190
Infekce vyvolané chlamydiemi (P. Ježek)	191
Okulogenitální chlamydióza	191
Ornitóza, psitakóza	192
Infekce vyvolané mykoplazmaty (J. Havlík)	193
Onemocnění vyvolaná <i>M. pneumoniae</i>	193
Onemocnění vyvolaná <i>U. urealyticum</i> a <i>M. hominis</i>	194
Rickettsiízy (J. Hružík)	194
Skvrnivka epidemická	194
Skvrnivka krysí (endemická)	196
Horečka Skalistých hor	197
Africká klíšťová horečka	197
Rickettsiové neštovice	198
Japonská říční horečka	198

Volyňská horečka	198
Horečka Q	198
Ehrlichioza (J. Vaništa)	200
Otravy z potravin způsobené bakteriálními toxiny (J. Havlík)	201
Stafylokoková enterotoxikóza	201
Otravy z potravin způsobené toxiny <i>Bacillus cereus</i>	202
Otrava z potravin způsobená toxinem <i>C. perfringens</i> typu A	203
Nekrotizující enteritida	203
Otrava botulotoxinem	204
Nekrotizující enterokolitida novorozenců	205
Pseudomembranózní enterokolitida	206
VIROVÉ NEMOCI	209
Enterovirové infekce (J. Vaništa)	209
Dětská obrna	211
Infekce viry <i>Coxsackie</i> a <i>ECHO</i>	216
Infekce tzv. novými enteroviry	220
Respirační virové infekce	222
Rinovirové infekce (V. Marešová)	222
Chřipka	224
Parainfluenza	228
Nákazy vyvolané RS-viry	229
Příušnice (J. Hružík)	231
Spalničky (J. Vaništa)	233
Infekce vyvolané rabdoviry (J. Hružík)	238
Vzteklina	238
Arbovirové infekce (J. Hružík)	241
Skotská (anglická) ovčí encefalitida	243
Středoevropská klíšťová encefalitida	243
Papatači	247
Dengue	247
Západonilská horečka	249
Encefalitidy přenášené komáry	249
Koňské encefalomyelitidy	249
Saintlouiská encefalitida	250
Kalifornská encefalitida	250
Japonská encefalitida B	251
Hemoragické horečky (J. Hružík)	251
Horečka lassa	252
Horečka ebola	252
Marburská nemoc	252
Krymská (konžská) hemoragická horečka a středoasijská hemoragická horečka	253
Omská hemoragická horečka	254
Kjasanurská lesní nemoc	254
Hemoragická horečka s renálním syndromem	254
Argentinská a bolivijská hemoragická horečka	255
Žlutá zimnice	256
Infekce vyvolané dalšími arenaviry	258
Lymfocytární choromeningitida (J. Hružík)	258
Infekce vyvolané togaviry (J. Vaništa)	259
Zarděnky	259
Získané zarděnky	260

Vrozené zarděnky	262
Lidské infekce vyvolané herpetickými viry	264
Infekce vyvolané virem herpes simplex typu 1 a 2 (J. Hružík)	264
Akutní herpetická gingivostomatitida	266
Folikulární konjunktivitida	266
Herpes genitalis	266
Anální a perianální herpetická infekce	267
Opar rtu	267
Herpetická encefalitida	267
Herpetické infekce novorozenců	268
Herpetická infekce u imunodeficitního hostitele	268
Infekce vyvolané opičím Sabinovým virem (J. Hružík)	269
Infekce vyvolané virem EB	270
Infekční mononukleóza	270
Burkittův lymfom	274
Infekce vyvolané cytomegalovirem	274
Infekce CMV u dětí	275
Infekce CMV u imunokompetentních dospělých	275
Infekce CMV u pacientů s imunodeficitem	276
Plané neštovice a pásový opar (J. Vaništa)	277
Plané neštovice	278
Pásový opar	280
Průjmová onemocnění vyvolaná viry	283
Rotavirové nákazy (J. Havlík)	284
Infekce viry <i>Norwalk</i> a <i>Norwalk-like</i> (J. Havlík)	285
Infekce koronaviry (J. Vaništa)	285
Infekce vyvolané poxviry (J. Hružík)	286
Pravé neštovice	286
Opičí neštovice	287
Kravské neštovice	288
Orf	288
Tanapoxvirus	288
Hrboly dojičů	288
Adenovirové infekce (V. Marešová)	289
Virové hepatitidy (P. Ježek)	291
Virová hepatitida A	295
Virová hepatitida B	297
Virová hepatitida non-A, non-B	302
Virová hepatitida vyvolaná virem δ	302
Infekce vyvolané parvoviry (J. Vaništa)	303
Pátá nemoc	304
Infekce s pravděpodobně virovou etiologií	306
Šestá nemoc (J. Vaništa)	306
Horečka z kočičího škrábnutí (J. Hružík)	307
Akutní infekční lymfocytóza	307
Kawasakiho syndrom	308
Pomalé virové infekce (J. Havlík)	310
Syndrom získané imunodeficiencie, AIDS	310
Kuru	313
Creutzfeldtova-Jakobova nemoc	313
Progresivní multifokální leukoencefalopatie	314
Subakutní sklerotizující panencefalitida	314

Progresivní chronická zarděnková panencefalitida	315
MYKOTICKÉ NEMOCI (J. Manych)	317
Aspergilóza	318
Fykomykózy	319
Histoplazmóza	320
Kokcidioidomykóza	321
Severoamerická blastomykóza	322
Parakokcidioidomykóza	322
Sporotrichóza	323
Kandidóza	323
Kryptokokóza	325
PARAZITÁRNÍ NEMOCI	326
Vyšetřovací metody v lékařské parazitologii (G. Čatár)	326
Přímý průkaz parazitární nákazy	326
Nepřímý průkaz parazitární nákazy	327
Farmakoterapie parazitárních nemocí (J. Jíra)	327
Antiprotozoika	329
Anthelmintika	331
Antiparazitárně působící antibiotika	333
Nemoci vyvolané prvky, protozoózy	333
Améboza (J. Jíra)	333
Balantidióza (G. Čatár)	335
Giardióza (K. Sobota)	336
Kryptosporidióza (G. Čatár)	337
Izosporóza (J. Jíra)	338
Malárie (J. Jíra, G. Čatár)	339
Leishmaniózy (J. Jíra)	342
Viscerální leishmanióza	342
Kožní leishmaniózy	343
Trypanosomózy	343
Africká trypanosomóza	343
Americká trypanosomóza	344
Toxoplazmóza (G. Čatár, J. Jíra)	345
Trichomonóza urogenitální, vaginální (G. Čatár)	347
Amébová meningoencefalitida (J. Jíra)	349
Pneumocystóza (G. Čatár)	350
Babesióza (J. Jíra)	351
Mikrosporidióza	352
Helmintózy	352
Trematodózy (J. Jíra)	352
Schistosomózy	352
Schistosomóza močová	354
Schistosomóza střevní	354
Schistosomóza asijská	354
Cerkáriová dermatitida	354
Fasciolóza	355
Paragonimóza	356
Klonorchióza	356
Opistorchióza	357
Fasciolopsióza	357

Cestodózy (J. Jíra, K. Sobota)	357
Hydatidóza cystická	358
Hydatidóza alveolární	359
Tenióza hovězí	359
Tenióza prasečí	360
Difylobotrióza	361
Hymenolepióza	361
Nematodózy	363
Trichinóza (G. Čatár)	363
Filariózy	364
Filariózy lymfatické	365
Filariózy podkožní	365
Ankylostomóza a nekatoróza (K. Sobota, J. Jíra)	366
Askarióza	367
Trichurióza	368
Enterobióza	369
Larvová toxokaróza (G. Čatár, J. Jíra)	370
Nemoci vyvolané členovci (ektoparazity)	371
Zavšivení (G. Čatár)	371
Svrab	372
Trombikulóza (J. Jíra)	373
Rožtočová alergie	374
Myiízy	374
REJSTRÍK JMENNÝ	377
REJSTRÍK VĚCNÝ	380
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA	395

